

Broj:01- 02/2-1728/24 SK
Sarajevo, 09.07.2024. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BIH
PREDSTAVNIČKI DOM
n/r gđin Dragan Mioković, predsjedavajući
n/r gđin Admir Čavalić, poslanik

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 12-07-2024

Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijed
05/1	-02-	385	124

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
n/r gđa Edita Kalajdžić, sekretar

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje, **dostavlja se-**

Veza: Akt predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 05/1-02-385/24 od 27.06.2024. godine i akt sekretara Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 03-04-1204-5/2024 od 03.07.2024. godine

Poštovani,
Aktima broj i datum veze, Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike dostavljeno je poslaničko pitanje koje je, na 12. redovnoj sjednici Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, održanoj 26.06.2024. godine, postavio Admir Čavalić, poslanik u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, a koje glasi: „Da li penzioneri mogu raditi u svakoj oblasti? Da li penzioneri mogu obavljati poslove procjene rizika (npr. doktori specijalisti medicine rada)? Da li postoje određene fiskalne olakšice za poslodavce pri zapošljavanju penzionera i da li penzioneri imaju nekih koristi od uplaćenih doprinosa tokom rada u vrijeme ostvarivanja prava na penziju?“. U skladu sa navedenim pitanjem dostavljamo odgovor, sa aspekta nadležnosti Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, kako slijedi:

Ističemo da je Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, br. 13/18, 90/21, 19/22 i 47/24), korisnicima starosne penzije omogućeno zasnivanje radnog odnosa odnosno sticanje statusa osiguranika u obaveznom osiguranju, a svaki penzioner koji zasnjuje radni odnos ima sva prava iz radnog odnosa kao i svaki drugi zaposlenik. Navedenim Zakonom nisu, niti trebaju biti definisane oblasti u kojim mogu raditi korisnici starosne penzije, međutim mišljenja smo da korisnici starosnih penzija mogu zasnovati radni odnos u svim oblastima u kojima posebnim propisom isto nije izričito onemogućeno. Nadalje, članom 117. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju propisano je ponovno određivanje penzije, na način da će se korisniku starosne penzije koji stekne status osiguranika u

obaveznom osiguranju, nakon prestanka tog osiguranja, na njegov zahtjev odrediti novi iznos penzije po odredbama ovog zakona pod uslovom da je naknadno navršio najmanje šest mjeseci staža osiguranja ili će se na njegov zahtjev uspostaviti isplata ranije priznate penzije. Ponovni izračun penzije podrazumijeva da se u novi izračun uzima i novonavršeni staž osiguranja, što praktično znači veći iznos penzije, uz napomenu da nema gornje granice kada je u pitanju staž osiguranja.

Što se tiče poslova procjene rizika ističemo da je Pravilnikom o uslovima koje moraju ispunjavati ovlašćene organizacije za obavljanje stručnih poslova iz oblasti zaštite na radu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 23/21), u članu 12. stav (2) propisano da poslove iz člana 4. ovog pravilnika ne može obavljati lice koje je u skladu sa propisima iz oblasti radnih odnosa i penzijskog i invalidskog osiguranja ispunilo uslove za prestanak radnog odnosa, odnosno uslove za sticanje prava iz penzijsko-invalidskog osiguranja, radnik koji obavlja poslove direktora u drugom pravnom licu ili radnik koji je po osnovu radnog odnosa prijavljen na obavezna osiguranja u entitetu Republika Srpska.

U dijelu upita koji se odnosi na fiskalne olakšice ističemo da je poslodavac obavezan uplaćivati poreze i doprinose za penzionera, kao i za svakog drugog zaposleniika, a za detaljnije tumačenje propisa iz oblasti poreza i doprinosa upućujemo Vas da se obratite instituciji u čijoj su nadležnosti navedeni propisi.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a

Broj:01- 02/2-1726/24 SK
Sarajevo, 09.07.2024. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BIH
PREDSTAVNIČKI DOM**
n/r gđin Dragan Mioković, predsjedavajući
n/r gđin Admir Čavalić, poslanik

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**
n/r gđa Edita Kalajdžić, sekretar

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

Primljeno:			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
OSTA	02-	400	124

Predmet: Odgovor na inicijativu, **dostavlja se-**

Veza: Akt predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 0/51-02-400/24 od 28.06.2024. godine i akt sekretara Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 03-04-1204-41/2024 od 03.07.2024. godine

Poštovani,

Aktima broj i datum veze, Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike dostavljena je inicijativa koju je postavio Admir Čavalić, poslanik u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, a koja glasi: „*Da se animiraju, finansijski i na drugi način osnaže porodice poginulih civila u Odbrambeno-oslobodilačkom ratu, a kako bi institucionalno zahtjevali pravdu odnosno procesuiranje ratnih zločinaca.*” U vezi sa navedenim, sa aspekta nadležnosti Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, dostavljamo izjašnjenje kako slijedi:

Federalno ministarstvo rada i socijalne politike decenijama pruža finansijsku podršku u radu udruženja osoba s invaliditetom koja su organizovana i djeluju na nivou Federacije BiH, među kojima je i Unija civilnih žrtava rata Federacije BiH i Udruženje „Žena žrtva rata“ Sarajevo. Navedena udruženja u svom radu imaju fokus i na pitanje procesuiranja ratnih zločina, odnosno na istraživanje i dokumentovanje ratnih zločina nad civilima tokom rata u Bosni i Hercegovini, i u tom smislu saradnju s pravosudnim institucijama u Bosni i Hercegovini.

Vjerujemo da je pitanje procesuiranja ratnih zločina u interesu svih građana ove zemlje, ali se isto treba pokretati i rješavati kroz sistem zakonodavne, izvršne i sudske

vlasti, a ne kroz aktivizam udruženja i nevladinih organizacija. Također, smatramo i da gđin Čavalić kao zastupnik ima priliku direktno i konkretno tražiti informacije i konkretne aktivnosti nadležnih pravosudnih institucija, pokretati implementaciju državne Strategije za procesuiranje ratnih zločina i po potrebi donošenje i provedbu odgovarajućih državnih programa po ovom pitanju.

Federalno ministarstvo rada i socijalne politike ostaje otvoreno da u okiru svojih nadležnosti podrži svaku aktivnost koja će doprinijeti procesuiranju ratnih zločina posebno onih koji su počinjeni nad civilima.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a

Broj:01- 02/2-1727/24 SK/NZ
Sarajevo, 11.07.2024. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BIH
PREDSTAVNIČKI DOM**
n/r gđin Dragan Mioković, predsjedavajući
n/r gđin Admir Čavalić, poslanik

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**
n/r gđa Edita Kalajdžić, sekretar

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje, **dostavlja se-**

Veza: Akt predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 05/1-02-383/24 od 27.06.2024. godine i akt sekretara Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 03-04-1204-16/2024 od 03.07.2024. godine

Poštovani,

Aktima broj i datum veze, Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike dostavljeno je poslaničko pitanje, koje je na 12. redovnoj sjednici Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, održanoj 26.06.2024. godine, postavio Admir Čavalić, poslanik u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, a koje glasi: „Zanima me kako ugostiteljska djelatnost može angažovati studente shodno izmjenama Zakona o radu? Također, kada je riječ o oblasti predškolskog odgoja – da li se mogu angažovati studenti kako bi radili u ustanovama za predškolski odgoj (npr. sa pripadajućih fakulteta). Da li će za angažovanje studenata za privremene i povremene poslove biti posebna vrsta ugovora (poput ugovora o djelu)? Da li će se za studenta morati plaćati pune obaveze u smislu doprinosa na platu?“ S tim u vezi, sa aspekta nadležnosti Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, na poslaničko pitanje dajemo sljedeći odgovor:

Članom 166. Zakona o radu („Službene novine Federacije BiH“, br. 26/16, 89/18, 44/22 i 39/24), propisano je da se za obavljanje privremenih i povremenih poslova može zaključiti ugovor o obavljanju privremenih i povremenih poslova, pod uvjetima da su privremeni i povremeni poslovi utvrđeni u kolektivnom ugovoru ili u pravilniku o radu, da privremeni i povremeni poslovi ne predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor o radu na određeno ili neodređeno vrijeme, sa punim ili nepunim radnim

vremenom i da ne traju duže od 60 dana u toku kalendarske godine. Licu koje obavlja privremene i povremene poslove osigurava se odmor u toku rada pod istim uvjetima kao i za radnike u radnom odnosu i druga prava, u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Naime, privremeni i povremeni poslovi su oni poslovi koji se obavljaju bez zasnivanja radnog odnosa i u određenom vremenskom periodu, tj. radi se o određenim pomoćnim poslovima kod poslodavca, za koje se ne zaključuje ugovor o radu, već ugovor o obavljanju privremenih i povremenih poslova, sklapanjem kojeg se ne zasniva radni odnos sa poslodavcem. Obavljanje navedenih poslova može trajati najduže 60 dana u toku kalendarske godine. Dakle, osnovna karakteristika poslova za koje se može zaključiti ovakav ugovor, jeste da moraju imati privremen i povremen karakter, odnosno da se za njihovo obavljanje ne zahtjeva kontinuitet. Prema tome, Zakon o radu propisuje uslove koji moraju biti ispunjeni kako bi ugovor o privremenim i povremenim poslovima mogao biti zaključen. Prvi uslov koji mora biti ispunjen jeste da privremeni i povremeni poslovi kao kategorija moraju biti utvrđeni kolektivnim ugovorom ili pravilnikom o radu poslodavca, te da privremeni i povremeni poslovi ne predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor o radu na određeno ili neodređeno vrijeme, sa punim ili nepunim radnim vremenom i da ne traju duže od 60 dana u toku kalendarske godine. Dakle, mišljenja smo da se ugovor o obavljanju privremenih i povremenih poslova može zaključiti za određene pomoćne poslove kod poslodavca, odnosno za nesistematizovane poslove za koje se ne zaključuje ugovor o radu.

Nadalje, članom 166a. Zakona o radu, propisano je da izuzetno, od člana 166. za obavljanje privremenih i povremenih poslova može se zaključiti ugovor o obavljanju privremenih i povremenih poslova i sa studentom, odnosno sa licem upisanim na akreditovanu visokoškolsku ustanovu koje studij pohađa redovno, vanredno, učenjem na daljinu ili kombinovanjem ova tri modela studiranja na način utvrđen statutom visokoškolske ustanove, u skladu sa propisima kojima se uređuje visoko obrazovanje u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji. Ugovor iz stava (1) ovog člana, može se zaključiti isključivo za poslove koji nisu poslovi sa povećanim rizikom u skladu sa propisima iz oblasti zaštite na radu, te za poslove za koje se kod poslodavca zaključuje ugovor o radu na određeno vrijeme (sezonski i pomoćni poslovi), sa punim ili nepunim radnim vremenom. Ugovor iz stava (1) ovog člana lice može zaključiti najviše dva puta u toku jedne kalendarske godine, na period koji može ukupno trajati najduže 180 dana u toku kalendarske godine. Lice koje zaključuje ugovor iz stava (1) ovog člana, dužno je dostaviti poslodavcu odgovarajući dokaz (potvrdu ili uvjerenje) o svom statusu, izdat od strane akreditovane visokoškolske ustanove kod koje studij pohađa redovno, vanredno, učenjem na daljinu ili kombinovanjem ova tri modela studiranja. Lice iz stava (1) ovog člana, ne može biti mlađe od 18 niti starije od 26 godina života. Licu iz stava (1) ovog člana koje obavlja privremene i povremene poslove osigurava se odmor u toku rada pod istim uvjetima kao i za radnike u radnom odnosu i druga prava, u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Dakle, za obavljanje privremenih i povremenih poslova može se zaključiti ugovor o obavljanju privremenih i povremenih poslova i sa studentom, odnosno sa licem upisanim na akreditovanu visokoškolsku ustanovu koje studij pohađa redovno, vanredno, učenjem na daljinu ili kombinovanjem ova tri modela studiranja na način utvrđen statutom visokoškolske ustanove, u skladu sa propisima kojima se uređuje visoko obrazovanje u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji, isključivo za poslove

koji nisu poslovi sa povećanim rizikom u skladu sa propisima iz oblasti zaštite na radu, te za poslove za koje se kod poslodavca zaključuje ugovor o radu na određeno vrijeme (sezonski i pomoćni poslovi), sa punim ili nepunim radnim vremenom, s tim da poslodavac ima obavezu da ovakvu vrstu angažmana propiše, odnosno utvrdi svojim internim aktima.

Također, ističemo da se navedeni ugovor može zaključiti najviše dva puta u toku jedne kalendarske godine, na period koji može ukupno trajati najduže 180 dana u toku kalendarske godine, a lice koje zaključuje ovaj ugovor dužno je dostaviti poslodavcu potvrdu ili uvjerenje o svom statusu, izdatu od strane akreditovane visokoškolske ustanove kod koje pohađa studij. Lice koje zaključuje ovaj ugovor ne može biti mlađe od 18 niti starije od 26 godina života, a istom se osigurava se odmor u toku rada pod istim uvjetima kao i za radnike u radnom odnosu i druga prava, u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Naime, na ovaj način, propisivanjem dopunjene odredbe daje se mogućnost da studenti mogu biti radno angažirani po osnovu sklapanja ugovora o privremenim i povremenim poslovima sa poslodavcima, kojima se zbog određenih okolnosti ukazala potreba za ovakvim oblikom radnog angažmana, tj. angažiranja studenata koji će kod poslodavca obavljati privremene i povremene poslove, koji nisu sa povećanim rizikom, u skladu sa važećim propisima iz oblasti zaštite na radu, a kao što su sezonski i pomoćni poslovi, sa punim ili nepunim radnim vremenom.

Imajući u vidu navedeno, mišljenja smo da poslodavac može angažovati studente u toku sezone i povećanog obima posla, na način da se sa studentom sklopi ugovor o privremenim i povremenim poslovima za onu vrstu sezonskih i pomoćnih poslova, koji nemaju karakter stalnog radnog odnosa, ukoliko se zbog povećanog obima posla ukazala potreba za ovakvim oblikom radnog angažmana, na način kako je to propisano dopunjenim odredbama Zakona o radu, s tim da poslodavac ima obavezu da ovakvu vrstu angažmana propiše, odnosno utvrdi svojim internim aktima.

U vezi dijela Vašeg upita koji se odnosi na prijavu studenta kod nadležnog poreznog organa, ističemo da se navedenim ugovorom ne zasniva radni odnos sa studentom, te ova vrsta ugovora ima isti porezni status kao i ugovor o privremenim i povremenim poslovima iz člana 166. Zakona o radu.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a